

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัยเรื่อง “บทบาทของนิตยสารสตรีในการเผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย” จะเป็นไปตามวิธีการเก็บข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อเปรียบเทียบปริมาณและประเด็นของเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยที่นำเสนอในนิตยสารสตรีทั้งในเชิงวิชาการและเชิงพาณิชย์ ตลอดจนรูปแบบในการนำเสนอเนื้อหาดังกล่าวตามวัตถุประสงค์ในข้อที่หนึ่ง

ตอนที่ 2 แสดงผลการสัมภาษณ์บรรณาธิการนิตยสารสตรีทั้ง 4 ฉบับเพื่อเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ในการจัดทำ นโยบายและแนวทางในการนำเสนอเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ในข้อที่สอง

ตอนที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจความคิดเห็นของผู้อ่าน เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ ความรู้ที่ได้รับจากการอ่านนิตยสารสตรี และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสุขภาพอนามัยของตนเองของผู้อ่านตามวัตถุประสงค์ในข้อที่สองและวัตถุประสงค์ข้อที่สาม

**ตอนที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อเปรียบเทียบปริมาณและประเด็นของเนื้อหา
เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยที่นำเสนอในนิตยสารสตรีทั้งในเชิงวิชาการและเชิงพาณิชย์**

ผลการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยที่นำเสนอในนิตยสารสตรี 4 ฉบับ ได้แก่ ขวัญเรือน กุลสตรี ดิฉัน และแพรว ฉบับละ 12 เล่ม ซึ่งตีพิมพ์และจัดจำหน่ายในช่วงระหว่างเดือนกรกฎาคม – เดือนธันวาคม พ.ศ. 2541 รวมทั้งหมด 48 เล่ม โดยวิธีการแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ เนื้อหาเชิงวิชาการ และเนื้อหาเชิงพาณิชย์ แล้วจึงแบ่งเนื้อหาออกเป็นประเภทย่อยๆ ให้สอดคล้องกับแนวคิดด้านพฤติกรรมสุขภาพซึ่งนำมาใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์เนื้อหา แล้วจึงวัดปริมาณของเนื้อหาด้วยการนับจำนวนหน้า นำข้อมูลมาคิดค่าร้อยละจากจำนวนหน้าทั้งหมดเพื่อเปรียบเทียบปริมาณการนำเสนอของนิตยสารแต่ละฉบับ ซึ่งจะแสดงผลเป็นตาราง 3 ตารางดังนี้

- อัตราส่วนของปริมาณการนำเสนอเนื้อหาทั้งในเชิงวิชาการและเชิงพาณิชย์
- อัตราส่วนของปริมาณการนำเสนอเนื้อหาทั้งในเชิงวิชาการและเชิงพาณิชย์โดยแบ่งตามแนวคิดและประเภทของพฤติกรรมสุขภาพ
- อัตราส่วนของรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยโดยรวม

ตารางที่ 1 แสดงอัตราส่วนของจำนวนหน้าทั้งหมดและหน้าโฆษณาโดยรวม

ชื่อนิตยสาร (ฉบับละ 12 เล่ม)	จำนวนหน้าทั้งหมด			จำนวนหน้าโฆษณาโดยรวม		
	จำนวนหน้า	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	จำนวนหน้า	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย
กุลสตรี	3,364	88.75	280.33	378.35	11.25	31.53
ขวัญเรือน	4,538	85.99	378.17	635.80	14.01	52.98
ดิฉัน	4,400	74.07	366.67	1,141.00	25.93	95.08
แพรว	3,882	71.61	323.50	1,102.20	28.39	91.85

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ด้านปริมาณของเนื้อหาพบว่า นิตยสารขวัญเรือนมีจำนวนหน้าทั้งหมดมากที่สุด รองลงมาเป็นนิตยสารดิฉัน แพรว และกุลสตรี ตามลำดับ

นิตยสารที่มีหน้าโฆษณาหรือเนื้อหาในเชิงพาณิชย์มากที่สุดเมื่อคิดเป็นอัตราส่วนกับจำนวนหน้าทั้งหมด คือ นิตยสารแพรว ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 28.39 รองลงมา คือ นิตยสารดิฉัน คิดเป็นร้อยละ 25.93 ขวัญเรือน 14.01 และกุลสตรี เพียงร้อยละ 11.25 เท่านั้น

ตารางที่ 2 แสดงอัตราส่วนของปริมาณการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยในเชิงวิชาการ
เมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณของเนื้อหาโดยรวม

ชื่อนิตยสาร (ฉบับละ 12 เล่ม)	ปริมาณเนื้อหาโดยรวมเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนหน้าทั้งหมด			ปริมาณของเนื้อหาเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพอนามัยในเชิงวิชาการ		
	จำนวนหน้าทั้งหมด (12 เล่ม)	จำนวนหน้าของเนื้อหาโดยรวม	อัตราส่วนของเนื้อหา (ร้อยละ)	จำนวนหน้าของเนื้อหา (12 เล่ม)	อัตราส่วนของเนื้อหา (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (หน้า)
กุลสตรี	3,364	2,985.65	88.75	230.90	7.73	19.24
ขวัญเรือน	4,538	3,902.20	85.99	219.45	5.62	18.29
ดิฉัน	4,400	3,259.00	74.07	207.90	6.38	17.33
แพรว	3,882	2,779.80	71.61	116.60	4.20	9.72

จากตารางที่ 2 นิตยสารกุลสตรีนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยในเชิงวิชาการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 7.73 รองลงมา คือ นิตยสารดิฉัน ร้อยละ 6.38 อันดับที่สามคือนิตยสารขวัญเรือน คิดเป็นร้อยละ 5.62 ส่วนอันดับสุดท้าย คือ นิตยสารแพรว นำเสนอเพียงร้อยละ 4.20 เท่านั้น

ตารางที่ 3 แสดงอัตราส่วนของปริมาณการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยในเชิงพาณิชย์ เมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณของหน้าโฆษณาโดยรวม

ชื่อนิตยสาร (ฉบับละ 12 เล่ม)	ปริมาณหน้าโฆษณาโดยรวม เปรียบเทียบกับจำนวนหน้าทั้งหมด			ปริมาณของเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง สุขภาพอนามัยในเชิงพาณิชย์		
	จำนวนหน้า ทั้งหมด (12 เล่ม)	จำนวนหน้า ของโฆษณา โดยรวม	อัตราส่วน ของโฆษณา (ร้อยละ)	จำนวนหน้า ของโฆษณา (12 เล่ม)	อัตราส่วน ของโฆษณา (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (หน้า)
กุลสตรี	3,364	378.35	11.25	152.70	40.36	12.73
ขวัญเรือน	4,538	635.80	14.01	273.25	42.98	22.77
ดิฉัน	4,400	1,141.00	25.93	359.00	31.46	29.92
แพรว	3,882	1,102.20	28.39	307.60	27.91	25.63

จากตารางที่ 3 การนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยในเชิงพาณิชย์นั้น พบเนื้อหาดังกล่าวมากที่สุดไปในนิตยสารขวัญเรือน คิดเป็นร้อยละ 42.98 รองลงมาคือนิตยสารกุลสตรี นำเสนอร้อยละ 40.36 อันดับที่สามคือนิตยสารดิฉัน คิดเป็นร้อยละ 31.46 ส่วนในนิตยสารแพรวมีเนื้อหาประเภทนี้ร้อยละ 27.91

ตารางที่ 4 ตารางแสดงอัตราส่วนของปริมาณการนำเสนอเนื้อหาทั้งในเชิงวิชาการและเชิงพาณิชย์ โดยแบ่งตามแนวคิดและประเภทของพฤติกรรมสุขภาพ

ประเภทของเนื้อหา	ชื่อนิตยสารสตรี							
	กุลสตรี		ขวัญเรือน		ดิฉัน		แพรว	
	จำนวนหน้า	ร้อยละ	จำนวนหน้า	ร้อยละ	จำนวนหน้า	ร้อยละ	จำนวนหน้า	ร้อยละ
1) เนื้อหาเชิงวิชาการ								
- พฤติกรรมป้องกันโรค	21.35	9.25	12.75	5.81	8.00	3.85	8.00	6.86
- พฤติกรรมเมื่อเจ็บป่วย	15.10	6.54	50.30	22.92	69.00	33.19	31.00	26.59
- พฤติกรรมสุขภาพ	41.65	18.04	52.75	24.04	9.00	4.33	4.00	3.43
- ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ อนามัยทั่วไป	45.40	19.66	47.40	21.60	50.90	24.48	37.00	31.73
- สุขภาพอนามัยของสตรี	21.75	9.42	18.40	8.39	11.40	5.48	-	-
- จิตวิทยา/สุขภาพจิต	43.95	19.03	10.10	4.60	29.00	13.95	14.00	12.01
- พฤติกรรมอื่นๆที่ สอดคล้องกับรูปแบบ ความเชื่อเกี่ยวกับสุขภาพ	41.70	18.06	27.25	12.42	30.60	14.72	22.60	19.38
รวม	230.90	100.00	219.45	100.00	207.90	100.00	116.60	100.00
2) เนื้อหาเชิงพาณิชย์								
- พฤติกรรมป้องกันโรค	15.85	10.38	30.50	11.16	41.00	11.42	32.00	10.40
- พฤติกรรมเมื่อเจ็บป่วย	4.00	2.62	40.90	14.97	34.00	9.47	48.70	15.83
- พฤติกรรมสุขภาพ	40.30	26.39	69.60	25.47	64.00	17.83	31.00	10.08
- ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ อนามัยทั่วไป	10.30	6.75	39.45	14.44	13.00	3.62	21.70	7.05
- สุขภาพอนามัยของสตรี	11.65	7.63	25.75	9.42	52.00	14.49	18.20	5.92
- จิตวิทยา/สุขภาพจิต	-	-	-	-	-	-	-	-
- พฤติกรรมอื่นๆที่ สอดคล้องกับรูปแบบ ความเชื่อเกี่ยวกับสุขภาพ	70.60	46.23	67.05	24.54	155.00	43.18	156.00	50.72
รวม	152.70	100.00	273.25	100.00	359.00	100.00	307.60	100.00

จากตารางที่ 4 การวิเคราะห์เนื้อหาด้านประเภทของเนื้อหาเชิงวิชาการที่นำเสนอพบว่า

เนื้อหาที่พบมากที่สุดในนิตยสารกุลสตรี คือ

อันดับที่ 1	ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยทั่วไป	ร้อยละ 19.66
อันดับที่ 2	จิตวิทยา/สุขภาพจิต	ร้อยละ 19.03
อันดับที่ 3	พฤติกรรมอื่นๆที่สอดคล้องกับรูปแบบความเชื่อเกี่ยวกับสุขภาพ	ร้อยละ 18.06

เนื้อหาที่พบมากที่สุดในนิตยสารขวัญเรือน คือ

อันดับที่ 1	พฤติกรรมสุขภาพ	ร้อยละ 24.04
อันดับที่ 2	พฤติกรรมเมื่อเจ็บป่วย	ร้อยละ 22.92
อันดับที่ 3	ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยทั่วไป	ร้อยละ 21.60

เนื้อหาที่พบมากที่สุดในนิตยสารดิฉัน คือ

อันดับที่ 1	พฤติกรรมเมื่อเจ็บป่วย	ร้อยละ 33.19
อันดับที่ 2	ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยทั่วไป	ร้อยละ 24.48
อันดับที่ 3	พฤติกรรมอื่นๆที่สอดคล้องกับรูปแบบความเชื่อเกี่ยวกับสุขภาพ	ร้อยละ 14.72

เนื้อหาที่พบมากที่สุดในนิตยสารแพรว คือ

อันดับที่ 1	ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยทั่วไป	ร้อยละ 31.73
อันดับที่ 2	พฤติกรรมเมื่อเจ็บป่วย	ร้อยละ 26.59
อันดับที่ 3	พฤติกรรมอื่นๆที่สอดคล้องกับรูปแบบความเชื่อเกี่ยวกับสุขภาพ	ร้อยละ 19.38

ส่วนเนื้อหาในเชิงพาณิชย์ที่นำเสนอในนิตยสารสตรีทั้ง 4 ฉบับ ปรากฏผลดังนี้

เนื้อหาที่พบมากที่สุดในนิตยสารกุลสตรี คือ

อันดับที่ 1	พฤติกรรมอื่นๆที่สอดคล้องกับรูปแบบความเชื่อเกี่ยวกับสุขภาพ	ร้อยละ 46.23
อันดับที่ 2	พฤติกรรมสุขภาพ	ร้อยละ 26.39
อันดับที่ 3	พฤติกรรมป้องกันโรค	ร้อยละ 10.38

เนื้อหาที่พบมากที่สุดในนิตยสารขวัญเรือน คือ

อันดับที่ 1	พฤติกรรมสุขภาพ	ร้อยละ 25.47
อันดับที่ 2	พฤติกรรมอื่นๆที่สอดคล้องกับรูปแบบความเชื่อเกี่ยวกับสุขภาพ	ร้อยละ 24.54
อันดับที่ 3	พฤติกรรมเมื่อเจ็บป่วย	ร้อยละ 14.97

เนื้อหาที่พบมากที่สุดในนิตยสารดิฉัน คือ

อันดับที่ 1	พฤติกรรมอื่นๆที่สอดคล้องกับรูปแบบความเชื่อเกี่ยวกับสุขภาพ	ร้อยละ 43.18
อันดับที่ 2	พฤติกรรมสุขภาพ	ร้อยละ 17.83
อันดับที่ 3	สุขภาพอนามัยของสตรี	ร้อยละ 14.49

เนื้อหาที่พบมากที่สุดในนิตยสารแพรว คือ

อันดับที่ 1	พฤติกรรมอื่นๆที่สอดคล้องกับรูปแบบความเชื่อเกี่ยวกับสุขภาพ	ร้อยละ 50.72
อันดับที่ 2	พฤติกรรมเมื่อเจ็บป่วย	ร้อยละ 15.83
อันดับที่ 3	พฤติกรรมป้องกันโรค	ร้อยละ 10.40

จากการวิเคราะห์เนื้อหาในเชิงวิชาการในนิตยสารสตรีทั้ง 4 ฉบับ พบว่านิตยสารกุลสตรีและแพรว นำเสนอเนื้อหาด้านความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยทั่วไปมากเป็นอันดับ 1 ในขณะที่นิตยสารขวัญเรือนจะนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพ ส่วนในนิตยสารดิฉันจะนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมเมื่อเจ็บป่วยมากกว่า และที่น่าสังเกต คือ ไม่พบเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยของสตรีโดยเฉพาะในนิตยสารแพรวเลย

ส่วนใหญ่แล้วเนื้อหาในเชิงพาณิชย์ที่พบในนิตยสารสตรี จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรมอื่นๆที่สอดคล้องกับรูปแบบความเชื่อเกี่ยวกับสุขภาพ ซึ่งเป็นการบอกสรรพคุณของผลิตภัณฑ์สำหรับการบำรุงผิวพรรณให้เปล่งปลั่งสดใสสวยงาม รองลงมาจะเป็นเรื่องของสถาบันต่างๆที่ให้บริการด้านการดูแลสุขภาพรูปร่าง การลดความอ้วน และเสริมความงาม เช่น การลดริ้วรอยบนใบหน้า การแก้ไขจุดด่างพร่องหรือตำหนิบนร่างกาย เป็นต้น ยกเว้นในนิตยสารขวัญเรือนที่เป็นเรื่องของพฤติกรรมสุขภาพมากกว่า นอกจากนี้ จะพบเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยของสตรีในนิตยสารดิฉัน และเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมป้องกันโรคในนิตยสารแพรว แต่ที่เห็นได้ชัดเจน คือ จะไม่พบเนื้อหาในเชิงพาณิชย์เกี่ยวกับจิตวิทยาหรือสุขภาพจิตในนิตยสารสตรีทั้ง 4 ฉบับเลย

ตารางที่ 5 แสดงอัตราส่วนของรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยทั้งในเชิงวิชาการและเชิงพาณิชย์เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนหน้าโดยรวมทั้งหมด

รูปแบบการนำเสนอ	ชื่อนิตยสารสตรี							
	กุลสตรี		ขวัญเรือน		ดิฉัน		แพรว	
	จำนวนหน้า	ร้อยละ	จำนวนหน้า	ร้อยละ	จำนวนหน้า	ร้อยละ	จำนวนหน้า	ร้อยละ
จำนวนหน้าทั้งหมด	3,364.00	100.00	4,538.00	100.00	4,400.00	100.00	3,882.00	100.00
คอลัมน์ประจำ	168.25	5.00	120.30	2.65	84.00	1.91	20.00	0.52
บทความ/สารคดี/สื่อบุคคล	13.50	0.40	9.00	0.20	26.00	0.59	17.00	0.47
ข่าวและภาพข่าว	7.65	0.23	4.50	0.10	-	-	7.35	0.19
ตอบปัญหา	-	-	66.50	1.47	-	-	-	-
สัมภาษณ์/บุคคล	29.50	0.88	12.00	0.26	95.00	2.16	57.00	1.47
โฆษณา	152.70	4.54	273.25	6.02	359.00	8.16	307.60	7.92
เกร็ดความรู้	12.00	0.36	7.45	0.16	2.90	0.07	15.25	0.39

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์รูปแบบของเนื้อหาที่นำเสนอในนิตยสารสตรีทั้ง 4 ฉบับ นอกเหนือจากรูปแบบของการโฆษณาหรือเนื้อหาในเชิงพาณิชย์ซึ่งมักจะเป็นเนื้อหาที่พบเป็นส่วนมากแล้ว พบว่า

รูปแบบของเนื้อหาที่พบมากที่สุดไปในนิตยสารกุลสตรี คือ

- อันดับที่ 1 คอลัมน์ประจำ คิดเป็นร้อยละ 5.00
- อันดับที่ 2 สัมภาษณ์/บุคคล คิดเป็นร้อยละ 0.88
- อันดับที่ 3 บทความ/สารคดี/สื่อบุคคล คิดเป็นร้อยละ 0.40

รูปแบบของเนื้อหาที่พบมากที่สุดไปในนิตยสารขวัญเรือน คือ

- อันดับที่ 1 คอลัมน์ประจำ คิดเป็นร้อยละ 2.65
- อันดับที่ 2 ตอบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 1.47
- อันดับที่ 3 สัมภาษณ์/บุคคล คิดเป็นร้อยละ 0.26

รูปแบบของเนื้อหาที่พบมากที่สุดใต้นิตยสารดิฉัน คือ

อันดับที่ 1	สัมภาษณ์/บุคคล	คิดเป็นร้อยละ 2.16
อันดับที่ 2	คอลัมน์ประจำ	คิดเป็นร้อยละ 1.91
อันดับที่ 3	บทความ/สารคดี/สื่อบุคคล	คิดเป็นร้อยละ 0.59

รูปแบบของเนื้อหาที่พบมากที่สุดใต้นิตยสารแพรว คือ

อันดับที่ 1	สัมภาษณ์/บุคคล	คิดเป็นร้อยละ 1.47
อันดับที่ 2	คอลัมน์ประจำ	คิดเป็นร้อยละ 0.52
อันดับที่ 3	บทความ/สารคดี/สื่อบุคคล	คิดเป็นร้อยละ 0.47

รูปแบบของเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยในเชิงวิชาการมักจะพบในลักษณะของการนำเสนอคอลัมน์ประจำ สัมภาษณ์/บุคคล และบทความ/สารคดี/สื่อบุคคล จากตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์เนื้อหาพบว่านิตยสารกุลสตรีและขวัญเรือน จะนำเสนอในรูปแบบของคอลัมน์ประจำมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 ในขณะที่นิตยสารดิฉันและแพรวจะนำเสนอในรูปแบบของการสัมภาษณ์มากกว่าเป็นคอลัมน์ประจำ ซึ่งผลการวิเคราะห์เนื้อหานี้สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์คุณภัทรนันท์ ชัยพงศ์เกษม หัวหน้ากองบรรณาธิการนิตยสารแพรวที่กล่าวว่าเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยในรูปแบบของคอลัมน์ประจำนั้นมีเพียงคอลัมน์เดียว คือ คอลัมน์ “สุขภาพจิต” นอกนั้นจะเป็นคอลัมน์จร (ภัทรนันท์ ชัยพงศ์เกษม, สัมภาษณ์, 8 มีนาคม 2542)

ผลการวิเคราะห์เนื้อหาที่ปรากฏในนิตยสารสตรีทั้ง 4 ฉบับ ในช่วงครึ่งปีหลังของปี พ.ศ. 2541 ทำให้ทราบถึงแนวโน้มของการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยจากการนับจำนวนหน้าและประเด็นที่นำเสนอในนิตยสารสตรีที่นำมาศึกษา พบว่า

1) **นิตยสารขวัญเรือน** มีเนื้อหาในเชิงวิชาการที่พบส่วนใหญ่เป็นเรื่องที่สอดคล้องกับแนวคิดของพฤติกรรมเมื่อเจ็บป่วย และความรู้ต่างๆ ไปเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย รองลงมาเป็นเรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพ และพฤติกรรมป้องกันโรคในอัตราส่วนที่ค่อนข้างจะใกล้เคียงกัน เนื้อหาเหล่านี้จะนำเสนอในรูปแบบของคอลัมน์ประจำต่างๆ ได้แก่ “เพื่อชีวิตและสุขภาพ” ซึ่งเขียนโดยแพทย์หญิงลลิตา ชีระศิริ ที่เสนอเรื่องเกี่ยวกับโภชนาการนั้น นอกจากจะเป็นการแนะนำเมนูอาหารและวิธีการปรุงอาหารต่างๆ แล้ว ยังสอดแทรกความรู้ด้านประโยชน์ คุณค่าทางโภชนาการของอาหารเหล่านั้น ซึ่งเป็นการรับประทานเพื่อสุขภาพอนามัยที่ดี ตลอดจนการรับประทานอาหารเพื่อบรรเทาอาการของโรค แต่มีใช้การนำเสนอในแนวอาหารชีวิต นอกจากนี้ยังมีคอลัมน์ “Body Fit” “ห่วงใยสุขภาพ” และที่น่าสนใจก็คือการนำเสนอความรู้เกี่ยวกับการแก้ไขข้อบกพร่องของส่วนต่างๆ ในร่างกายด้วยการผ่าตัดทำศัลยกรรมในคอลัมน์ “ศัลยกรรม ตกแต่ง” เขียนโดยรองศาสตราจารย์นายแพทย์ ศรีประสิทธิ์ บุญวิสุทธิ และพบว่า มีเนื้อหาที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้่านสตรีโดยเฉพาะ ซึ่งมักเป็นเรื่องเกี่ยวกับการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยและความงามในคอลัมน์ประจำต่างๆ เช่น “รักสวย รักงาม” “ทำเสริม เพิ่มสวย” และ “โต๊ะเครื่องแป้ง กระจกแต่งหน้า” ซึ่งเป็นเนื้อหาที่มีความคล้ายคลึงกับเนื้อหาที่นำเสนอในนิตยสารกุลสตรีแต่จะแตกต่างกันตรงที่คอลัมน์ “รักสวย รักงาม” นั้นจะเป็นการตอบปัญหาสุขภาพและความงามจาก จดหมายของผู้่านที่เขียนถึงคอลัมน์นี้สัปดาห์ละ 2 ฉบับที่ผู้เขียนขอคำแนะนำในลักษณะของบทความในคอลัมน์ประจำต่างๆ เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพรต่างๆ

นอกจากนี้ยังพบเนื้อหาเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ในคอลัมน์ประจำ “ครองรัก ครองเรือน” ซึ่งเขียนโดยนายแพทย์รุจน์ รมณีย์ ที่มีความคล้ายคลึงกับการนำเสนอเนื้อหาเนื้อหาประเภทเดียวกันอีกประเด็นหนึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับคอลัมน์ “ร้อยรส ร้อยอารมณ์” ในนิตยสารกุลสตรี แต่จะแตกต่างกันที่นิตยสารกุลสตรีจะนำเสนอในลักษณะข้อแนะนำในเชิงจิตวิทยา ในขณะที่คอลัมน์นี้จะเป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคต่างๆ ที่เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์เป็นส่วนใหญ่ เช่น โรคซิฟิลิส โรคหนองใน ฯลฯ และคอลัมน์นี้เป็นลักษณะการตอบปัญหาเช่นกันกับคอลัมน์ “รักสวย รักงาม” ที่น่าสนใจอีกประการหนึ่ง คือ นิตยสารขวัญเรือนจะมีคอลัมน์ประจำชื่อคอลัมน์ “สาวยุคใหม่” ที่นำเสนอเรื่องต่างๆ โดยมุ่งเน้นให้เป็นความรู้เพื่อพัฒนาสตรีในทุกๆ ด้าน ซึ่งพบว่า จะเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและจิตวิทยาอยู่เสมอ

2) **นิตยสารกุสสตรี** มีคอลัมน์ประจำที่นำเสนอเนื้อหาด้านสุขภาพอนามัยในเชิงวิชาการเกี่ยวกับความรู้เรื่องสมุนไพรและโภชนาการในคอลัมน์ “รู้เรื่องสมุนไพร” เนื้อหาเกี่ยวกับจิตวิทยาและข้อเสนอแนะสำหรับการเลี้ยงดูลูก ในคอลัมน์ “ดวงใจสีขาว คอลัมน์ “จิตวิทยาน่ารู้” นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับจิตวิทยาเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขจิตที่ดี และคอลัมน์ “ร้อยรส ร้อยอารมณ์” จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์เพื่อการครองรักครองเรือนทั้งในด้านของความรู้และจิตวิทยา

พบว่า มีเนื้อหาที่ให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยทั่วไปอย่างเด่นชัดในคอลัมน์ “พบคุณหมอ” ซึ่งเขียนโดยแพทย์หญิงอารยา ทองผิว มีจุดประสงค์ในการให้ความรู้และเพื่อให้ผู้อ่านมีความเข้าใจที่ถูกต้อง จึงทำให้มีความน่าเชื่อถือในความรู้ที่ได้รับจากการอ่านนิตยสารสตรีฉบับนี้ ส่วนเนื้อหาที่สอดแทรกเกร็ดความรู้หรือเคล็ดลับในการดูแลรักษาสุขภาพและผิวพรรณของตนเอง จะเป็นการนำเสนอลักษณะกึ่งสัมภาษณ์บุคคลในคอลัมน์ “สวยๆงามๆ” ภายใต้การสนับสนุนของผลิตภัณฑ์บำรุงผิวหน้าชนิดหนึ่ง และมีการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับเกร็ดความรู้ในการดูแลรักษาความสวยความงามของสตรี ตลอดจนการปรับปรุงตนเองให้มีบุคลิกภาพดีอยู่เสมอในคอลัมน์ “สุขภาพความงาม” และคอลัมน์ “คู่คิดความงาม” ซึ่งเป็นคอลัมน์ประจำเช่นกันแต่อยู่ในหมวดเนื้อหาเกี่ยวกับ “ผู้หญิง...ผู้หญิง”

จากการวิเคราะห์พบว่าเนื้อหาในเชิงวิชาการที่นำเสนอในคอลัมน์ประจำและคอลัมน์จรต่างๆ มักจะเป็นเรื่องของพฤติกรรมต่างๆ ไปที่สอดคล้องกับรูปแบบความเชื่อเกี่ยวกับสุขภาพ ซึ่งก็คือพฤติกรรมกรดูแลรักษาสุขภาพอนามัยโดยรวม ตลอดจนเคล็ดลับเกี่ยวกับความสวยความงามของสตรี รองลงมาจะเป็นความรู้ต่างๆ ไปเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย และเนื้อหาที่สอดคล้องกับแนวคิดพฤติกรรมสุขภาพ ส่วนเนื้อหาที่พบน้อยที่สุดคือเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมเมื่อเจ็บป่วย

สำหรับเนื้อหาในเชิงพาณิชย์พบว่ามีความสอดคล้องกับเนื้อหาในเชิงวิชาการ กล่าวคือมักจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรมที่สอดคล้องกับรูปแบบความเชื่อเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยทั่วไป เรื่องของความสวยความงาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบำรุงรักษาผิวพรรณ และการรักษารูปร่างหรือการลดความอ้วน รองมาจะเป็นเนื้อหาที่สอดคล้องกับแนวคิดพฤติกรรมสุขภาพและพฤติกรรมป้องกันโรค แต่จะไม่พบเนื้อหาที่เกี่ยวกับจิตวิทยาหรือสุขภาพจิตเลย

3) **นิตยสารดิฉัน** มีการกำหนดเนื้อหาในเชิงวิชาการจะพบในหมวดคอลัมน์ “สุขภาพ” ซึ่งมีคอลัมน์ประจำดังต่อไปนี้ คือ “รู้ไว้ใช้ว่า” “แม่และเด็ก” และ “มองชีวิต” ซึ่งเขียนโดยแพทย์เช่นกัน แต่ลักษณะของการนำเสนอจะเป็นบทความที่อ่านเพลิดเพลินและสอดแทรกสาระความรู้ เพื่อมิให้ผู้อ่านรู้สึกเบื่อหน่ายหากนำเสนอในเชิงวิชาการตรงๆ รวมทั้งเนื้อหาในคอลัมน์ “เป็นหูเป็นตา” ด้วยที่จะเป็นบทความทำนองนี้ ส่วนคอลัมน์ “สรรมาสวย” จะเป็นการให้ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยและความงามของสตรีโดยเฉพาะการดูแลผิวพรรณ นอกจากนี้ยังมีเนื้อหาด้านสุขภาพอนามัยในบางคอลัมน์และบางปีกษ์ เช่น คอลัมน์ “มาแรง : 18 คำถาม “การไม่มีโรคเป็นลาภอันประเสริฐ” “เป็นหู เป็นตา” หรือคอลัมน์สัมภาษณ์สั้นๆ ซึ่งมักจะเป็นเกร็ดความรู้เกี่ยวกับการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยของตนเอง เป็นต้น ส่วนคอลัมน์สัมภาษณ์บุคคลนั้นมักจะเป็นการเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับพฤติกรรมความเจ็บป่วยที่ค่อนข้างรุนแรงและเป็นกรณีที่พบหรือเกิดขึ้นน้อย ซึ่งจะเป็นความรู้ที่น่าสนใจแต่ไม่ใช่ความรู้ที่จะนำไปประยุกต์ใช้สำหรับการดูแลรักษาสุขภาพในกรณีทั่วไป

สำหรับเนื้อหาในเชิงพาณิชย์นั้น พบว่ามักจะเป็นการนำเสนอในลักษณะของบทความและเกร็ดความรู้ต่างๆเกี่ยวกับการดูแลและการป้องกัน แล้วจึงเป็นการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เหล่านั้นเพื่อให้มีสุขภาพที่ดีหรือลดอัตราเสี่ยงของการเกิดโรคต่างๆ ซึ่งเป็นพฤติกรรมอื่นๆที่สอดคล้องกับรูปแบบความเชื่อเกี่ยวกับสุขภาพ

4) **นิตยสารแพรว** พบว่าจะมีการนำเสนอเนื้อหาด้านสุขภาพในเชิงวิชาการเป็นคอลัมน์ประจำเพียงคอลัมน์เดียว คือ “สุขภาพจิต” ทั้งนี้เนื่องจากมีนิตยสารของสำนักพิมพ์เดียวกันที่นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยโดยตรงคือ นิตยสารชีวิต ซึ่งพิมพ์เผยแพร่เมื่อเดือนตุลาคม 2541 เป็นต้นมา และพบว่านิตยสารแพรวให้ความสนใจในประเด็นของชีวิตอย่างชัดเจน กล่าวคือ นอกจากจะมีบทสัมภาษณ์ ดร.สาทิสมินทรกำแหง แล้วยังมีรายงานพิเศษเกี่ยวกับประเด็นนี้จากการประชุมทางวิชาการ ตลอดจนข่าวและภาพข่าวจากกิจกรรมเผยแพร่แนวชีวิตอีกด้วย นอกเหนือจากคอลัมน์ประจำแล้วมักพบเกร็ดความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยในคอลัมน์ประจำอื่นๆ เช่น “เรื่องน่ารู้” “ส่องกระจกข้ามโลก” และ “เก็บจากข่าว” เป็นต้น ซึ่งสอดแทรกสาระความรู้ใหม่ๆ เช่น ข้อดีข้อเสียของยาไวอากร้า เป็นต้น สำหรับคอลัมน์สัมภาษณ์บุคคลจะมีทั้งเนื้อหาที่เป็นความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย และพฤติกรรมเมื่อเจ็บป่วย

ส่วนเนื้อหาในเชิงพาณิชย์มักเป็นเรื่องพฤติกรรมที่สอดคล้องกับรูปแบบความเชื่อเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย นอกจากนี้พบเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมเมื่อเจ็บป่วยเป็นส่วนมากอีกด้วย

ตอนที่ 2 แสดงผลการสัมภาษณ์บรรณาธิการนิตยสารสตรีทั้ง 4 ฉบับเพื่อเปรียบเทียบตาม
วัตถุประสงค์ในการจัดทำ นโยบายและแนวทางในการนำเสนอเนื้อหาตาม
วัตถุประสงค์ของการวิจัยในข้อที่สี่

เพื่อให้ได้ข้อมูลในด้านของผู้จัดทำหรือผู้ส่งสาร ผู้วิจัยจึงได้ขอสัมภาษณ์บรรณาธิการนิตยสารสตรี
ทั้ง 4 ฉบับอย่างเป็นทางการ และดำเนินการสัมภาษณ์ทั้งทางโทรศัพท์และการเข้าพบด้วยตนเอง โดยใช้
แบบสัมภาษณ์สำหรับกรอกข้อมูลต่างๆ ซึ่งแบบสัมภาษณ์จะประกอบไปด้วยแนวคำถามเกี่ยวกับ
วัตถุประสงค์ในการจัดทำนิตยสาร นโยบายหรือแนวทางในการนำเสนอเนื้อหาต่างๆ ไปตลอดจนเนื้อหาด้าน
สุขภาพอนามัย เป็นต้น

จากการสัมภาษณ์บรรณาธิการนิตยสารสตรีที่นำมาศึกษาในงานวิจัยนี้ พบว่ามีความเปลี่ยนแปลง
จากข้อค้นพบของงานวิจัยก่อนหน้านี้อยู่บ้าง ดังนี้

1) **นิตยสารขวัญเรือน** จะปรับเปลี่ยนวัตถุประสงค์ไปตามสภาพแวดล้อม จากเดิมเน้นกลุ่มผู้อ่าน
สตรี ได้ขยายแนวคิดในการจัดทำมาเป็นนิตยสารสำหรับครอบครัว ปรับแนวมาสู่กลุ่มผู้อ่านที่เป็นสาว
ทำงานด้วยเพิ่มเนื้อหาใน Section ของเด็กเล็ก วัยรุ่น และบันเทิง เน้นการนำเสนอสิ่งที่สามารถนำไปใช้ได้
ในชีวิตประจำวัน เช่น การครัว การฝีมือ นอกจากนี้ได้เพิ่มเนื้อหาในด้านสุขภาพอนามัยที่นำเสนอมาเป็น
เวลาประมาณ 5 ปี โดยจะนำเสนอทั้งในเรื่องที่กำลังอยู่ในความนิยมและเรื่องที่น่าสนใจใหม่ๆ (พนิดา
ชอวณัชชา, สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2542)

2) **นิตยสารกุลสตรี** จากเดิมมุ่งกลุ่มเป้าหมายหลักคือ ผู้อ่านที่เป็นผู้หญิง แต่ปัจจุบันได้ปรับเปลี่ยน
วัตถุประสงค์ในการจัดทำเพื่อให้เป็นนิตยสารสำหรับทุกคนในครอบครัว เพิ่มเนื้อหาในส่วนที่เกี่ยวกับ
เด็กและคอลัมน์สำหรับพ่อบ้านซึ่งเขียนโดยคอลัมนิสต์ผู้ชาย นอกจากนี้ยังเปลี่ยนจากการเน้นกลุ่มผู้อ่าน
ที่เป็นแม่บ้านมาเป็นผู้หญิงทำงาน อายุประมาณ 20 ปีขึ้นไป รวมทั้งกลุ่มนิสิต/นักศึกษาอีกด้วย
(ยุพา ส่งเสริมสวัสดิ์, สัมภาษณ์, 17 มีนาคม 2542)

3) **นิตยสารดิฉัน** มีวัตถุประสงค์ในการจัดทำเพื่อเป็นสื่อที่จะทำให้ผู้อ่านมีความทันสมัย แต่ยังคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของความเป็นไทยอยู่ กลุ่มผู้อ่านจากเดิมอายุระหว่าง 30-50 ปี เปลี่ยนแปลงมาเป็นกลุ่มที่มีอายุระหว่าง 15-50 ปี สำหรับเนื้อหาที่นำเสนอเน้นยังคงเน้นการพัฒนาสตรีให้ทันสมัยแต่ยังคงความเป็นไทย และยังคงมีการนำเสนอเนื้อหาด้านสุขภาพอนามัยอย่างเด่นชัด กล่าวคือ มีการกำหนดให้ “สุขภาพ” เป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหาประจำฉบับ นอกจากนี้ได้มีการปรับวิธีการนำเสนอเนื้อหาใหม่ๆ คือ นำเสนอผ่านทางเว็บไซต์ ในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้วยสำหรับบางคอลัมน์ที่ผู้จัดทำเห็นว่าน่าสนใจและน่าเผยแพร่ (ทิพย์วดี ปราโมช ณ อยุธยา, สัมภาษณ์, 23 มีนาคม 2542)

4) **นิตยสารแพรว** มีกลุ่มผู้อ่านกว้างขึ้นกว่าเดิม คือ ในปัจจุบันผู้อ่านจะมีอายุระหว่าง 18-55 ปี จากเดิมจะเป็นกลุ่มผู้อ่านอายุระหว่าง 20-20 ปีเท่านั้น แต่ยังคงเน้นกลุ่มผู้หญิงทำงานและการนำเสนอเนื้อหาที่ให้ความรู้และความบันเทิงแก่ผู้อ่านเช่นเดิม แต่จะนำเสนอเนื้อหาด้านสุขภาพอนามัยค่อนข้างน้อย คือ มีคอลัมน์ประจำเพียงคอลัมน์เดียวในปัจจุบัน คือ “สุขภาพจิต” ซึ่งนำเสนอตั้งแต่ปีที่ก่อตั้งเดือนตุลาคม ปี พ.ศ. 2541 เนื่องจากทางสำนักพิมพ์ได้ออกวารสารชื่อ “ชีวจิต” ซึ่งนำเสนอเนื้อหาด้านสุขภาพอนามัยโดยตรงตั้งแต่เดือนตุลาคม ปีเดียวกัน (ภัทรนันท์ ชัยพงศ์เกษม, สัมภาษณ์, 8 มีนาคม 2542)

ถ้าพิจารณาจากวัตถุประสงค์โดยรวมของนิตยสารสตรีทั้ง 4 ฉบับแล้ว จะพบว่าผู้จัดทำต่างก็มุ่งที่จะให้ผู้อ่านได้รับสาระความรู้ใหม่ๆที่เป็นประโยชน์ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องกับบทบาท และหน้าที่ของสื่อมวลชนที่สำคัญสองประการ คือ การให้ข่าวสารและการให้ความรู้ และในฐานะของการเป็นสื่อมวลชนเพื่อการพัฒนา นิตยสารสตรียังมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและการดูแลสุขภาพของผู้อ่านอีกด้วย

ผลจากการสัมภาษณ์สามารถจะนำเสนอเป็นตารางเปรียบเทียบข้อมูลเพื่อให้เห็นความเหมือนและความแตกต่างกันของนิตยสารแต่ละฉบับ ดังนี้

ตารางที่ 6 แสดงข้อมูลเปรียบเทียบจากการการสัมภาษณ์บรรณาธิการนิตยสารสตรีทั้ง 4 ฉบับ

ลักษณะ/ประเภทของ ข้อมูลเปรียบเทียบ	นิตยสารสตรี			
	กุลสตรี	ขวัญเรือน	ดิฉัน	แพรว
วัตถุประสงค์ในการจัดทำนิตยสาร	เป็นนิตยสารที่ทุกคนในครอบครัวสามารถอ่านได้	ขยายแนวคิดมาเป็นนิตยสารสำหรับครอบครัว	เป็นสื่อที่จะพัฒนาให้ผู้หญิงไทยมีความทันสมัยแต่ยังคงเอกลักษณ์ของความเป็นไทยไว้	เพื่อให้ความรู้ความบันเทิงแก่ผู้อ่าน
กลุ่มผู้อ่านเป้าหมาย	ผู้หญิงทำงาน และนักศึกษา อายุประมาณ 20 ปีขึ้นไป	ปรับแนวมาสู่กลุ่มผู้หญิงทำงาน	หญิง/ชาย อายุ 15-50 ปีขึ้นไป แต่กลุ่มผู้อ่านส่วนใหญ่จะอายุประมาณ 20-30 ปี	ผู้หญิงอายุ 18-55 ปี ทั้งนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาและผู้หญิงทำงาน
นโยบายด้านเนื้อหาที่น่าสนใจ	ปรับ theme การนำเสนอทุกๆ 6 เดือน	เน้นสิ่งที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตประจำวัน	เน้นความรู้ใหม่ๆ ทันสมัยและจะปรับคอลัมน์อยู่เสมอ	เน้นเนื้อหาด้านประสบการณ์ชีวิต
• เน้นสาระความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน	✓	✓	✓	✓
• เน้นสาระความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม	X	✓	✓	✓
• เน้นสาระความรู้เกี่ยวกับความรู้รอบตัวทั่วไป	✓	✓	✓	✓
• เน้นสาระความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและความงาม	✓	✓	✓	✓
• เน้นการเสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับการดำรงชีวิตประจำวันทั่วไป	✓	✓	✓	✓
• เน้นสารคดีและบันเทิงคดีในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 6 แสดงข้อมูลเปรียบเทียบจากการการสัมภาษณ์บรรณาธิการนิตยสารสตรีทั้ง 4 ฉบับ (ต่อ)

ลักษณะ/ประเภทของ ข้อมูลเปรียบเทียบ	นิตยสารสตรี			
	กุลสตรี	ขวัญเรือน	ดิฉัน	แพรว
• เน้นเนื้อหาเชิงสร้างสรรค์และส่งเสริม บทบาทของสตรีในปัจจุบัน	X	✓	✓	✓
• เน้นสาระความรู้ด้านการบ้านการเรือน	✓	✓	X	X
นโยบายในการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ สุขภาพอนามัย	นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพ อนามัยและความงามในคอลัมน์ ประจำต่างๆที่นำเสนอเนื้อหา เหล่านี้โดยเฉพาะ แต่ไม่ได้ กำหนดสัดส่วนของเนื้อหาที่จะ นำเสนอ	จะเพิ่มเนื้อหาในด้านนี้มากขึ้น โดยมองภาพรวมว่าช่วงใดควรจะ มีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลง เนื้อหา เช่น ช่วงนี้จะเน้นประเด็น ของการดูแลรักษาสุขภาพเพื่อ ประหยัคงบประมาณด้านการ แพทย์	กำหนดให้เรื่องเกี่ยวกับสุขภาพ อนามัยเป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหา โดยมีทั้งคอลัมน์ประจำและ คอลัมน์จร ซึ่งจะเสนอส่ิงใหม่ๆ ทั้งเรื่องภายในประเทศและเรื่อง จากต่างประเทศ	จะมีคอลัมน์ประจำเพียงคอลัมน์ เดียวคือ “สุขภาพจิต” และ คอลัมน์จรในบางฉบับ เนื่องจาก เกรงว่าจะเป็นการนำเสนอ ซ้ำซ้อนกับวารสาร “ชีวจิต” ซึ่งเป็นสิ่งพิมพ์ของสำนักพิมพ์ เดียวกัน
ปัจจัย/หลักการ ในการเลือกประเด็นของ การนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพ อนามัย	บางครั้งอาจเลือกมาจากจดหมาย จากผู้อ่าน หรืออาจจะเป็นเรื่องที่ กำลังอยู่ในกระแสนิยมขณะนั้น บางครั้งคอลัมน์นี้ส่ดซึ่งเป็นแพทย์ ประจำโรงพยาบาลต่างๆ ก็จะ พยายามที่จะนำเสนอความรู้ ใหม่ๆ ที่เห็นว่าผู้อ่านควรรู้	จะมีการคุยกับคอลัมน์ิสต์ว่าจะ เขียนออกมาให้เป็นเรื่องเกี่ยวกับ อะไร เป็นลักษณะของ Concept รวม แต่ก็จะมีแทรกเรื่องที่เป็น Hot Issue และในบางคอลัมน์ก็จะเป็น การเขียนตอบปัญหาจากจดหมาย ของผู้อ่านซึ่งเป็นเรื่องจริง	ส่วนใหญ่แล้วจะเลือกนำเสนอ เรื่องที่ถูกจัดทำนิตยสารคิดว่าน่า สนใจและมีประโยชน์สำหรับผู้ อ่าน แต่บางครั้งก็เลือกจาก จดหมายเรียกร้องของผู้อ่าน รวมทั้งเรื่องที่กำลังอยู่ในกระแส นิยมด้วยเช่นกัน แต่จะไม่ นำเสนอในลักษณะที่เป็นวิชาการ ล้วนๆเพราะเกรงว่าผู้อ่านจะรู้สึก เบื่อและไม่สนใจที่จะอ่านสาระที่ ต้องการนำเสนอ	ประชุมเพื่อหารือร่วมกันเป็น ประจำ แต่บางครั้งจะนำเสนอเรื่อง ที่กำลังอยู่ในกระแสนิยม รวมทั้ง อาจมีการพิจารณาเลือกจาก จดหมายเรียกร้องของผู้อ่านที่ ต้องการให้นำเสนอเรื่องนั้นๆ

ตารางที่ 6 แสดงข้อมูลเปรียบเทียบจากการการสัมภาษณ์บรรณาธิการนิตยสารสตรีทั้ง 4 ฉบับ (ต่อ)

ลักษณะ/ประเภทของ ข้อมูลเปรียบเทียบ	นิตยสารสตรี			
	กุลสตรี	ขวัญเรือน	ดิฉัน	แพรว
การประเมินผลผู้อ่านในแง่ของความ พึงพอใจในเนื้อหาหรือสาระประโยชน์ที่ ได้รับ	✓	✓	✓	✓
การกำหนดบทบาทของนิตยสารในการ เผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย	จะนำเสนอเนื้อหาในเชิงวิชาการ เพื่อให้สาระความรู้ซึ่งเป็นสิ่ง ใหม่ๆ ทันยุคสมัย และอ้างอิง หลักวิทยาศาสตร์ตลอดจนข้อมูล จากต่างประเทศ	เน้นการเสนอสิ่งที่เป็นประโยชน์ ต่อชีวิตประจำวัน เนื้อหาเกี่ยวกับ การดูแลสุขภาพ โดยจะนำ เสนอทั้งในเรื่องที่กำลังอยู่ใน ความนิยมและเรื่องที่น่าสนใจ ใหม่ๆ	นำเสนอเรื่องที่สำคัญ ให้ความรู้ และข้อมูลที่เป็นประโยชน์	เน้นการให้ความรู้สำหรับการ ดำรงชีวิตประจำวัน

จากตารางที่ 6 พบว่านิตยสารสตรีทั้ง 4 ฉบับจะเน้นการนำเสนอเนื้อหาที่เป็นสาระประโยชน์แทบจะทุกด้าน แต่นิตยสารดิฉันและแพรวจะไม่
นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการบ้านการเรือนเลย ส่วนในนิตยสารกุลสตรีจะไม่ค่อยเน้นเนื้อหาด้านการพัฒนาบทบาทของสตรีโดยตรง นิตยสารสตรีส่วนใหญ่
จะเน้นการนำเสนอเนื้อหาที่เป็นเรื่องใหม่ๆ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน มุ่งเน้นกลุ่มผู้อ่านที่เป็นผู้หญิงวัยทำงาน ยกเว้นนิตยสารดิฉันที่
ไม่ได้มุ่งเน้นเฉพาะผู้อ่านกลุ่มนี้ นอกจากนี้พบว่าผู้จัดทำจะมีการประเมินความพึงพอใจจากกลุ่มผู้อ่านของตน เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงการนำเสนอ
เนื้อหา

หากจะสรุปภาพรวมของนิตยสารแต่ละฉบับจากการสัมภาษณ์บรรณาธิการทั้ง 4 ท่านแล้ว พบว่า

1) นิตยสารขวัญเรือน จากเดิมเน้นกลุ่มผู้อ่านสตรี ปัจจุบันได้ขยายแนวคิดให้เป็นนิตยสารสำหรับครอบครัว รวมทั้งปรับแนวมาสู่กลุ่มผู้อ่านที่เป็นผู้หญิงทำงาน ส่วนการนำเสนอเนื้อหาจะเน้นสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ยังได้เพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและความงามให้มากขึ้นกว่าเดิมมา 5 ปีแล้ว

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นี้สอดคล้องกับข้อค้นพบจากงานวิจัยของวรินทรา ไกยรวงศ์ในหัวข้อเรื่อง “มิติแห่งการบริโภคที่ปรากฏในนิตยสารผู้หญิง” ที่ว่านิตยสารขวัญเรือนมีคุณค่าทางอรรถประโยชน์มากที่สุด

2) นิตยสารกุลสตรี มีวัตถุประสงค์หลักในการจัดทำเพื่อที่จะให้เป็นนิตยสารที่ทุกคนในครอบครัวสามารถอ่านได้ เน้นกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นผู้หญิงทำงาน อายุ 20 ปีขึ้นไป รวมทั้งกลุ่มผู้อ่านที่เป็นนิสิตหรือนักศึกษาคด้วย เนื้อหาที่น่าสนใจจะมุ่งเน้นสาระความรู้ทั่วไป การบ้านการเรือน บันเทิงคดี และความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและความงามซึ่งมักจะเป็นการนำเสนอความรู้ใหม่ๆที่สามารถนำมาปฏิบัติได้

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นี้สอดคล้องกับข้อมูลจากการวิเคราะห์เนื้อหาซึ่งพบว่านิตยสารกุลสตรีมีการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยในเชิงวิชาการมากที่สุดหากเปรียบเทียบกับนิตยสารสตรีฉบับอื่นๆที่นำมาศึกษาในงานวิจัยนี้ คือ นำเสนอร้อยละ 6.86 จากเนื้อหาโดยรวมทั้งหมดไม่นับพื้นที่โฆษณา

3) นิตยสารดิฉัน มีวัตถุประสงค์ที่จะเป็นสื่อสำหรับผู้อ่านทั้งชายและหญิง อายุระหว่าง 15-50 ปีขึ้นไป โดยเฉพาะการมุ่งเน้นที่จะเป็นสื่อในการพัฒนาสตรีให้มีความทันสมัยแต่ยังคงรักษาเอกลักษณ์ของความเป็นไทยอยู่ สำหรับเนื้อหาด้านสุขภาพอนามัยจะเน้นเรื่องที่ยากลำบากสำคัญโดยจะให้ความรู้และข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน แต่จะไม่นำเสนอในลักษณะวิชาการล้วนๆ เพราะจะทำให้ผู้อ่านรู้สึกเบื่อและไม่สนใจอ่าน

หากจะพิจารณาจากเนื้อหาที่น่าสนใจในคอลัมน์ประจำในส่วนที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับ “สุขภาพ” แล้วจะเห็นว่าลักษณะการเขียนจะคล้ายกับเป็นเรื่องอ่านเพลินๆ แฝงความเป็นกันเอง แม้ว่าผู้เขียนจะเป็นแพทย์ที่มีความน่าเชื่อถือในเชิงวิชาการ และประเด็นที่น่าสนใจจะเป็นความรู้หรือข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ

สุขภาพอนามัยในประเด็นต่างๆก็ตาม ทั้งนี้อาจพิจารณาว่าเป็นเทคนิควิธีในการสื่อสารให้ผู้อ่านได้รับสาระประโยชน์จากการอ่านอีกวิธีหนึ่ง

4) นิตยสารแพรว เน้นวัตถุประสงค์ในการให้ความรู้และความบันเทิงแก่ผู้อ่าน กลุ่มเป้าหมายหลักคือ ผู้หญิง อายุประมาณ 18-55 ปี ตั้งแต่นิสิต/นักศึกษาจนกระทั่งถึงวัยทำงาน สำหรับเนื้อหาที่นำเสนอจะเน้นสาระประโยชน์ในทุกๆด้านสำหรับการดำรงชีวิตประจำวันทุกๆไป หากจะพิจารณาด้านเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยแล้วพบว่านำเสนอค่อนข้างน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับนิตยสารสตรีฉบับอื่นๆ เนื่องจากมีนิตยสาร “ชีวจิต” ซึ่งเป็นนิตยสารของสำนักพิมพ์เดียวกันนำเสนอเนื้อหาด้านสุขภาพอนามัยโดยเฉพาะ นิตยสารแพรวจึงมีคอลัมน์ประจำเพียงคอลัมน์เดียวที่เสนอเนื้อหาในประเด็นนี้คือ คอลัมน์ “สุขภาพจิต”

เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลกับผลการวิเคราะห์เนื้อหา พบว่านิตยสารแพรวนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยในเชิงวิชาการน้อยที่สุดคือ นำเสนอเพียงร้อยละ 3 จากเนื้อหาโดยรวม ไม่นับพื้นที่โฆษณา

ตอนที่ 3   แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจความคิดเห็นของผู้อ่าน เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ ความรู้ที่ได้รับจากการอ่านนิตยสารสตรี และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสุขภาพอนามัยของตนเองของผู้อ่านตามวัตถุประสงค์ในข้อที่สองและข้อที่สาม

เก็บข้อมูลในส่วนของการสำรวจความคิดเห็นของผู้ที่ติดตามอ่านนิตยสารสตรี 4 ฉบับเป็นประจำ โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบ Multi-Stage Sampling คือ เลือกเฉพาะผู้ที่ปัจจุบันอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลซึ่งติดตามอ่านนิตยสารสตรี ขวัญเรือน คิฉัน หรือ แพรว เป็นประจำอย่างน้อย 1 ฉบับหรือมากกว่า (Purposive Sampling) จากนั้นเลือกสุ่มตัวอย่างด้วยวิธี Accidental Sampling เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่ครอบคลุมและมีคุณสมบัติใกล้เคียงกับประชากรมากที่สุด โดยกระจายไปยังพื้นที่เป้าหมายต่างๆ เช่น ย่านธุรกิจที่สำคัญ อาคารสำนักงาน และหน่วยงานราชการต่างๆ สถานศึกษา รวมทั้งศูนย์การค้าใหญ่ๆ ตลอดจนร้านค้าตัดผมหรือร้านเสริมสวยตามชุมชน เช่น ในหมู่บ้านหรือย่านที่พักอาศัยต่างๆ เป็นต้น

จากแบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้อ่านในแง่ของพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ การรับรู้ประโยชน์ของสื่อและสาระประโยชน์ของเนื้อหา ตลอดจนความรู้ที่ได้รับจากการอ่านนิตยสารสตรีและการนำความรู้นั้นไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสุขภาพอนามัยของตนเอง เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ผลและแสดงความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการเปิดรับสารของกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามความแตกต่างทางด้านคุณลักษณะทางประชากรกับการรับรู้ประโยชน์ของนิตยสารสตรี ความรู้ พฤติกรรมสุขภาพ พฤติกรรมเมื่อเจ็บป่วย พฤติกรรมต่างๆไปที่สอดคล้องกับรูปแบบความเชื่อเกี่ยวกับสุขภาพ และพฤติกรรมดูแลรักษาสุขภาพอนามัยโดยรวม ผลการวิจัยในส่วนนี้จะแสดงให้เห็นถึงบทบาทของนิตยสารสตรีในการเผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย โดยจะวัดจากความรู้ต่างๆที่ผู้อ่านได้รับและความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระประโยชน์ โดยจะนำเสนอตารางการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- 1) คุณลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง
- 2) พฤติกรรมการเปิดรับสื่อของกลุ่มตัวอย่าง เช่น ความสนใจในคอลัมน์ต่างๆที่นำเสนอ ความคิดเห็นในเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ประโยชน์ของเนื้อหาที่ได้รับจากการอ่านนิตยสารสตรี และการแสดงเหตุผลเกี่ยวกับสาระประโยชน์ของเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย

- 3) เปรียบเทียบพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารโดยจำแนกความแตกต่างด้านคุณลักษณะทางประชากรทั่วไป ตลอดจนพฤติกรรมในการอ่าน
- 4) แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ประโยชน์ของนิตยสารสตรี ความรู้พฤติกรรมสุขภาพ พฤติกรรมเมื่อเจ็บป่วย พฤติกรรมต่างๆไปที่สอดคล้องกับรูปแบบความเชื่อเกี่ยวกับสุขภาพ และพฤติกรรมการดูแลสุขภาพอนามัยโดยรวม
- 5) แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการรับรู้ประโยชน์ของเนื้อหา และความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยที่ได้รับจากการอ่านนิตยสารสตรีระหว่างกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิง
- 6) การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมดูแลสุขภาพอนามัยของกลุ่มตัวอย่างที่รับรู้ประโยชน์จากการอ่าน และรับรู้สาระประโยชน์ทางด้านเนื้อหาแตกต่างกัน
- 7) แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความรู้จากการอ่านนิตยสารสตรีระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่รับรู้สาระประโยชน์ทางด้านเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยแตกต่างกัน
- 8) ตารางแสดงค่าเฉลี่ยของความรู้และพฤติกรรม

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
หญิง	299	77.7
ชาย	86	22.3
รวม	385	100.0

จากตารางที่ 7 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 385 คนเป็นเพศหญิงจำนวน 299 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 77.7 เป็นเพศชายจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 22.3

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
13 - 19 ปี	44	11.4
20 - 29 ปี	231	60.1
30 - 39 ปี	74	19.2
40 - 49 ปี	26	6.8
50 ปีขึ้นไป	10	2.6
รวม	385	100.0

จากตารางที่ 8 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20 - 29 ปี จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 60.1 รองลงมาอายุระหว่าง 30 - 39 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.2 และอายุระหว่าง 13 - 19 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.4 สำหรับกลุ่มตัวอย่างอายุ 50 ปีขึ้นไปมีน้อยที่สุด จำนวน 10 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 2.6

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพสมรส	จำนวน	ร้อยละ
โสด	299	77.7
สมรส	75	19.5
ม่าย	5	1.3
แยกกันอยู่	4	1.0
ไม่ตอบ	2	0.5
รวม	385	100.0

จากตารางที่ 9 กลุ่มตัวอย่างมีสถานภาพโสดมากที่สุด จำนวน 299 คน คิดเป็นร้อยละ 77.7 รองลงมาสมรสแล้ว จำนวน 75 คน หรือร้อยละ 19.5

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมต้น	18	4.7
มัธยมปลาย	35	9.1
ปวช.	34	8.8
ปวส.	53	13.8
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	227	59.0
ปริญญาโทหรือเทียบเท่า	7	1.8
อื่นๆ	11	2.9
รวม	385	100.0

จากตารางที่ 10 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 59 รองลงมาวุฒิการศึกษาในระดับ ปวส. จำนวน 53 คน หรือร้อยละ 13.8 และจบการศึกษาระดับมัธยมปลายจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 9.1

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	44	11.4
พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง	143	37.1
ธุรกิจส่วนตัว	29	7.5
แม่บ้าน	8	2.1
นักศึกษา	148	38.4
อื่นๆ	13	3.4
รวม	385	100.0

จากตารางที่ 11 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักศึกษา จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 38.4 รองมาเป็นพนักงานบริษัท/ลูกจ้าง จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 37.1 และเป็นข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.4 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นแม่บ้านมีจำนวนน้อยที่สุด คือมีเพียง 8 คน หรือร้อยละ 2.1

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน	109	28.3
5,000 – 10,000 บาท/เดือน	149	38.7
10,001 – 20,000 บาท/เดือน	71	18.4
20,001 – 30,000 บาท/เดือน	28	7.3
30,001 – 40,000 บาท/เดือน	5	1.3
40,001 – 50,000 บาท/เดือน	4	1.0
สูงกว่า 50,000 บาท/เดือน	12	3.1
ไม่ตอบ	7	1.8
รวม	385	100.0

จากตารางที่ 12 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ 5,000 - 10,000 บาท/เดือน จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 38.7 รองลงมา มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 28.3 และรายได้ 10,001 - 20,000 บาท/เดือน จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 18.4

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาที่ติดตามอ่าน

ระยะเวลาที่ติดตามอ่าน	จำนวน	ร้อยละ
1 - 3 ปี	223	57.9
4 - 6 ปี	56	14.5
7 - 9 ปี	10	2.6
10 - 12 ปี	15	3.9
มากกว่า 12 ปี ขึ้นไป	11	2.9
ไม่ตอบ	70	18.2
รวม	385	100.0

จากตารางที่ 13 กลุ่มตัวอย่างติดตามอ่านนิตยสารสตรีฉบับใดฉบับหนึ่งที่น่ามาศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นระยะเวลา 1-3 ปี มากที่สุด จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 57.9 รองลงมาติดตามอ่านนิตยสารเป็นระยะเวลา 4-6 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.5 และติดตามอ่านนิตยสารเป็นระยะเวลา 10-12 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 14 แสดงเหตุผลที่ติดตามอ่านนิตยสารสตรีของกลุ่มตัวอย่าง

เหตุผลที่ติดตามอ่าน	จำนวน	ร้อยละ
ชอบเนื้อหาและรูปแบบของนิตยสาร โดยรวม	284	73.8
ชอบคอลัมน์ประจำต่างๆ	130	33.8
ชอบสาระประโยชน์ที่ได้จากการอ่าน	233	60.5
ราคาเหมาะสม	127	33.0
อื่นๆ	37	9.6

จากตารางที่ 14 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จำนวน 284 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 73.8 ให้เหตุผลที่ติดตามอ่านนิตยสารเป็นประจำเนื่องจากชอบเนื้อหาและรูปแบบของนิตยสารโดยรวม รองลงมาร้อยละ 60.5 ชอบสาระประโยชน์ที่ได้จากการอ่าน และชอบคอลัมน์ประจำต่างๆร้อยละ 33.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 15 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อยครั้งในการอ่าน

ความบ่อยครั้ง	จำนวน	ร้อยละ
สัปดาห์ละ 3-4 ครั้งหรือมากกว่า	21	5.5
สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง	109	28.3
เดือนละ 3-4 ครั้ง	42	10.9
เดือนละ 1-2 ครั้ง	202	52.5
ไม่ระบุ	11	2.9
รวม	385	100.0

จากตารางที่ 15 กลุ่มตัวอย่างอ่านนิตยสารเดือนละ 1-2 ครั้งมากที่สุด จำนวน 202 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 52.5 รองลงมาอ่านสัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 28.3 และอ่านนิตยสารเดือนละ 3-4 ครั้ง จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 10.9

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพฤติกรรมการอ่านนิตยสาร

พฤติกรรมการอ่าน	จำนวน	ร้อยละ
อ่านละเอียดทุกคอลัมน์	52	13.5
อ่านผ่านๆทุกคอลัมน์	66	17.1
อ่านละเอียดบางคอลัมน์	254	66.0
อื่นๆ	3	0.8
ไม่ตอบ	10	2.6
รวม	385	100.0

จากตารางที่ 16 กลุ่มตัวอย่างอ่านนิตยสารอย่างละเอียดบางคอลัมน์มากที่สุด จำนวน 254 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 66 รองลงมาอ่านผ่านๆทุกคอลัมน์ จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 17.1 และอ่านละเอียดทุกคอลัมน์ จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลำดับความสนใจในคอลัมน์ที่อ่าน

คอลัมน์ที่ชอบ	จำนวน	ร้อยละ
นวนิยาย เรื่องแปล/เรื่องสั้น	36	9.4
เกร็ดความรู้ทั่วไป ปกิณกะ บันเทิง	16	4.2
สุขภาพอนามัย/การดูแลรักษาร่างกาย	24	6.2
คอลัมน์เกี่ยวกับผู้หญิง แฟชั่นและความงาม	40	10.4
สัมภาษณ์ สังคมและบุคคลทั่วไป	39	10.1
สิ่งแวดล้อม สารคดีและท่องเที่ยว	11	2.6
การเรือนและการฝีมือ	14	3.6
อื่นๆ	2	0.5

จากตารางที่ 17 พบว่ากลุ่มตัวอย่างสนใจอ่านคอลัมน์เกี่ยวกับผู้หญิง แฟชั่นและความงามมากที่สุด จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.4 ใกล้เคียงกับคอลัมน์สัมภาษณ์ สังคมและบุคคลทั่วไป ซึ่งมีจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 10.1 รองลงมาสนใจอ่านนวนิยาย เรื่องแปล/เรื่องสั้น จำนวน 36 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 9.4 ส่วนคอลัมน์เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย/การดูแลรักษาร่างกายมีผู้สนใจอ่านจำนวน 24 คน หรือร้อยละ 6.2

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นในเนื้อหาเกี่ยวกับ
สุขภาพอนามัยที่นำเสนอในนิตยสารสตรี

ความคิดเห็นในเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
มักเป็นเรื่องเกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บทั่วไปจนถึงโรคร้ายแรง	67	17.4
มักเป็นการแนะนำวิธีการรักษาหรือการใช้ยาเพื่อบรรเทาอาการให้ทุเลาลงก่อนพบแพทย์	31	8.1
มักเป็นเรื่องของการดูแลสุขภาพอนามัยโดยทั่วไปของทุกคนในครอบครัว	77	20.0
มักเป็นเรื่องของการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยและความงามของสตรี	191	49.6
มักเป็นเรื่องของการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยของตนเองโดยวิธีง่ายๆ	122	31.7
มักเป็นเรื่องของโภชนาการเพื่อสุขภาพอนามัยและการใช้สมุนไพรเพื่อบำบัดรักษาอย่างง่ายๆ	58	15.1
อื่นๆ	7	1.8

จากตารางที่ 18 ผู้อ่านร้อยละ 49.6 มีความคิดเห็นว่าเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยที่นำเสนอในนิตยสารสตรีมักเป็นเรื่องของการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยและความงามของสตรี รองลงมาจะเป็นเรื่องของการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยของตนเองโดยวิธีง่ายๆ คิดเป็นร้อยละ 31.7 และอันดับที่สาม ผู้อ่านร้อยละ 20 เห็นว่าเป็นเรื่องของการดูแลสุขภาพอนามัยโดยทั่วไปของทุกคนในครอบครัว

ตารางที่ 19 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นในประโยชน์ของเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยที่นำเสนอในนิตยสารสตรี

ความคิดเห็นในสาระที่เป็นประโยชน์	จำนวน	ร้อยละ
มีประโยชน์มากที่สุด	118	30.6
มีประโยชน์มาก	180	46.8
มีประโยชน์ปานกลาง	81	21.0
มีประโยชน์น้อย	2	0.5
มีประโยชน์น้อยที่สุด	-	-
ไม่ออกความเห็น	4	1.0
รวม	385	100.0

จากตารางที่ 19 ผู้อ่านส่วนใหญ่จะเห็นว่าเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยที่นำเสนอในนิตยสารสตรีมีประโยชน์มาก คิดเป็นร้อยละ 46.8 และผู้อ่านอีกร้อยละ 30.6 เห็นว่ามีประโยชน์มากที่สุด ในขณะที่ไม่มีผู้อ่านคนใดจากกลุ่มตัวอย่างคิดว่าเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยที่นำเสนอในนิตยสารสตรีแทบจะไม่มีประโยชน์เลยหรืออีกนัยหนึ่งมีประโยชน์น้อยที่สุดเลย

ค่าเฉลี่ยของการรับรู้สาระประโยชน์เท่ากับ 3.23 ซึ่งหมายถึงผู้อ่านรับรู้สาระประโยชน์ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 20 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเหตุผลในสาระประโยชน์ของเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยที่นำเสนอในนิตยสารสตรี

เหตุผลในสาระประโยชน์	จำนวน	ร้อยละ
สามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อสุขภาพอนามัยของตนเอง	221	57.4
ทำให้ได้รับความรู้และความเข้าใจในการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยเบื้องต้น	198	51.4
ทำให้ได้รับความรู้ด้านโภชนาการและการลดปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคร้ายแรงต่างๆ	115	29.9
ทำให้ได้รู้เคล็ดลับในการดูแลรักษาสุขภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจให้สมบูรณ์แข็งแรง	183	47.5
สามารถปฏิบัติตามคำแนะนำต่างๆ เมื่อมีอาการเจ็บป่วยในเบื้องต้นก่อนไปพบแพทย์	77	20.0

จากตารางที่ 20 สาระประโยชน์ของเนื้อหาที่นำเสนอ 3 ลำดับที่ผู้อ่านมีความคิดเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อตนเอง ได้แก่

- อันดับที่ 1 สามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อสุขภาพอนามัยของตนเอง ร้อยละ 57.4
 อันดับที่ 2 ได้รับความรู้และความเข้าใจในการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยเบื้องต้น ร้อยละ 51.4
 อันดับที่ 3 ได้รู้เคล็ดลับในการดูแลรักษาสุขภาพร่างกายและจิตใจให้สมบูรณ์แข็งแรง ร้อยละ 47.5

ตารางที่ 21 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ประโยชน์ของนิตยสารสตรี ความรู้ พฤติกรรมสุขภาพ พฤติกรรมเมื่อเจ็บป่วย พฤติกรรมต่างๆไปซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบ ความเชื่อเกี่ยวกับสุขภาพ และพฤติกรรมการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยโดยรวม

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	P
การรับรู้ประโยชน์ของนิตยสารสตรี	ความรู้	.1202 *	.018
	พฤติกรรมสุขภาพ	.0926	.070
	พฤติกรรมเมื่อเจ็บป่วย	.0331	.518
	พฤติกรรมต่างๆไปซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบความเชื่อเกี่ยวกับสุขภาพ	.1703 **	.001
	พฤติกรรมการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยโดยรวม	.1181 *	.021
ความรู้	พฤติกรรมการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยโดยรวม	.5696 **	.000

* ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 21 การรับรู้ประโยชน์ของสื่อมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับความรู้ที่ได้รับจากการอ่านนิตยสารสตรี และพฤติกรรมการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เป็นความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ แต่การรับรู้ประโยชน์ของสื่อจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมต่างๆไปซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบความเชื่อเกี่ยวกับสุขภาพในระดับปานกลาง ส่วนพฤติกรรมเมื่อเจ็บป่วยนั้นไม่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ประโยชน์ในการอ่านนิตยสารสตรี

ส่วนความรู้ที่ได้รับจากการอ่านนิตยสารสตรีมีความสัมพันธ์ไปในเชิงบวกกับพฤติกรรมการดูแลรักษาสุขภาพโดยรวม โดยมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 22 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการรับรู้ประโยชน์ของเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยที่ได้จากการอ่านนิตยสารสตรีระหว่างกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิง

เพศ	จำนวน	$\bar{X}$	S. D.	t	P
หญิง	299	2.1538	1.391		
ชาย	86	1.9442	1.097	2.86 **	.005
รวม	385				

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 22 กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงและเพศชายรับรู้สาระประโยชน์ของเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยจากการอ่านนิตยสารสตรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเพศหญิงรับรู้สาระประโยชน์ของเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยจากการอ่านนิตยสารสตรีมากกว่าเพศชาย

ค่าเฉลี่ยของการรับรู้สาระประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงอยู่ที่ระดับ 2.15 ซึ่งจัดว่าเป็นระดับการรับรู้ที่ค่อนข้างต่ำ โดยแตกต่างจากค่าเฉลี่ยการรับรู้ประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างเพศชายไม่มากนัก ยังจัดว่าอยู่ในระดับของการรับรู้ของอันตรภาคชั้นเดียวกัน

ตารางที่ 23 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยที่ได้จากการอ่าน
นิตยสารสตรีระหว่างกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิง

เพศ	จำนวน	$\bar{X}$	S. D.	t	P
หญิง	299	3.5201	.566		
ชาย	86	3.1843	.644	4.70 **	.000
รวม	385				

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 23 กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงและเพศชายมีความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยจากการอ่านนิตยสารสตรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเพศหญิงมีความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยจากการอ่านนิตยสารสตรีมากกว่าเพศชาย

ค่าเฉลี่ยความรู้ของกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงจัดว่าอยู่ในระดับที่มีความรู้มาก คือ 3.52 ส่วนกลุ่มตัวอย่างเพศชายมีค่าเฉลี่ยความรู้ 3.18 ซึ่งจัดว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 24 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยของกลุ่มตัวอย่างที่รับรู้ประโยชน์จากการอ่านแตกต่างกัน

การรับรู้ประโยชน์ของสื่อ	จำนวน	$\bar{X}$	S. D.	t	P	คู่ที่แตกต่าง
มากที่สุด	118	3.3083	.6401			2 > 4
มาก	179	3.2535	.6666			2 > 3
ปานกลาง	81	3.0779	.6871			1 > 4
น้อย	2	2.2331	.0800			1 > 3
น้อยที่สุด	0	-	-	3.5604 *	.0145	
รวม	380	3.2277	.6687			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 24 กลุ่มตัวอย่างที่รับรู้ประโยชน์จากการอ่านนิตยสารสตรีแตกต่างกันมีพฤติกรรมในการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มตัวอย่างที่รับรู้ประโยชน์มากที่สุดและกลุ่มที่รับรู้ประโยชน์มากจะมีพฤติกรรมการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่รับรู้ประโยชน์ปานกลางและรับรู้ประโยชน์น้อย

ค่าเฉลี่ยของการรับรู้ประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างจัดว่าอยู่ในระดับการรับรู้ประโยชน์ปานกลาง

ตารางที่ 25 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความรู้จากการอ่าน
นิตยสารสตรีระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่รับรู้สาระประโยชน์ทางด้านเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพ
อนามัยแตกต่างกัน

การรับรู้ สาระ ประโยชน์	จำนวน	$\bar{X}$	S. D.	t	P	คู่ที่แตกต่าง
มากที่สุด	118	3.5746	.6068			3 > 4
มาก	180	3.4378	.5709			2 > 4
ปานกลาง	81	3.3056	.6147			1 > 3
น้อย	2	2.4250	.1768			
น้อยที่สุด	0	-	-	5.3876 **	.0012	
รวม	380	3.2277	.6687			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 25 กลุ่มตัวอย่างที่รับรู้สาระประโยชน์ทางด้านเนื้อหาแตกต่างกันมีความรู้จากการอ่าน
นิตยสารสตรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าเฉลี่ยการรับรู้สาระประโยชน์อยู่ใน
ระดับปานกลาง คือ 3.23 กลุ่มตัวอย่างที่รับรู้สาระประโยชน์มากที่สุดจะมีความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย
มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่รับรู้สาระประโยชน์ปานกลาง ในขณะที่เดียวกันกลุ่มตัวอย่างที่รับรู้ประโยชน์มาก
และปานกลางก็จะมีความรู้มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่รับรู้ประโยชน์น้อย

ตารางที่ 26 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความรู้เกี่ยวกับการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยที่ได้รับจากการอ่านนิตยสารสตรี

ความรู้ต่างๆเกี่ยวกับการดูแลรักษาสุขภาพอนามัย	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		$\bar{X}$	S. D.	ความหมาย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
1. ผลเสียของการสูบบุหรี่	126	32.7	141	36.6	71	18.4	33	8.6	13	3.4	3.870	1.071	มีความรู้มาก
2. อันตรายของรังสี UV-B ที่มีต่อผิวหนัง	80	20.8	172	44.7	115	29.9	16	4.2	1	0.3	3.818	0.816	มีความรู้มาก
3. ภาวะโรคกระดูกพรุนของผู้หญิง	32	8.3	117	30.4	137	35.6	81	21.0	16	4.2	3.178	0.995	มีความรู้ ปานกลาง
4. ประโยชน์ของแคลเซียมที่มีต่อร่างกาย	32	8.3	117	30.4	137	35.6	81	21.0	16	4.2	3.585	0.888	มีความรู้มาก
5. ผลดีของการออกกำลังกายด้วยการยกน้ำหนักอย่างสม่ำเสมอ	64	16.6	99	25.7	135	35.1	60	15.6	25	6.5	3.305	1.120	มีความรู้ ปานกลาง
6. การดูแลให้หัวใจแข็งแรงและระบบหมุนเวียนของเลือดให้ดียู่เสมอ	55	14.3	115	29.9	139	36.1	58	15.1	11	2.9	3.384	1.006	มีความรู้ ปานกลาง
7. ปัญหาของโรคหลอดเลือดหัวใจอุดตัน	40	10.4	92	23.9	135	35.1	89	23.1	23	6.0	3.098	1.066	มีความรู้ ปานกลาง
8. วิธีการดูแลใบหน้าเมื่อเป็นสิ่ว ฝ้า ตลอดจนการลดริ้วรอยที่เกิดขึ้นตามวัย	142	36.9	142	36.9	63	16.4	24	6.2	7	1.8	4.026	0.982	มีความรู้มาก

ตารางที่ 26 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความรู้เกี่ยวกับการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยที่ได้รับจากการอ่านนิตยสารสตรี (ต่อ)

ความรู้ต่างๆเกี่ยวกับการดูแลรักษาสุขภาพอนามัย	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		$\bar{X}$	S. D.	ความหมาย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
9. ปัญหาของการสะสมของไขมันส่วนเกินใต้ผิวหนัง	74	19.2	132	34.3	128	33.2	39	10.1	12	3.1	3.564	1.011	มีความรู้มาก
10. เครื่องดื่มที่จัดว่าเป็นผลดีต่อสุขภาพ (healthy drink) เช่น ชาดำ น้ำผัก น้ำผลไม้ นมสด ชาสมุนไพร เป็นต้น	94	24.4	162	42.1	94	24.4	23	6.0	10	2.4	3.802	0.964	มีความรู้มาก
11. คุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมของสารป้องกันรังสีจากแสงแดด เช่น ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนค่า SPF 15	94	24.4	139	36.1	105	27.3	37	9.6	7	1.8	3.723	0.999	มีความรู้มาก
12. สารสกัดที่ช่วยลดคอเลสเตอรอลได้	51	13.2	114	29.6	148	38.4	52	13.5	16	4.2	3.346	1.011	มีความรู้ ปานกลาง
13. คุณสมบัติของไคโตซานในการรักษารูปร่างให้สมส่วน	33	8.6	85	22.1	132	34.3	97	25.2	34	8.8	2.963	1.088	มีความรู้ ปานกลาง
14. ประโยชน์ของน้ำมันมะกอก	33	8.6	77	20.0	122	31.7	101	26.2	46	11.9	2.868	1.136	มีความรู้ ปานกลาง
15. การดูแลให้ผิวพรรณเปล่งปลั่งสดใส	105	27.3	148	38.4	95	24.7	26	6.8	7	1.8	3.835	1.136	มีความรู้มาก
16. คุณสมบัติของสารสกัดจากคอลลาเจน (Collagen) และอีลาสติน (Elastine) ในครีมบำรุงผิว	31	13.2	98	25.5	145	37.7	60	15.6	26	6.8	3.232	1.084	มีความรู้ ปานกลาง

ตารางที่ 26 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความรู้เกี่ยวกับการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยที่ได้รับจากการอ่านนิตยสารสตรี (ต่อ)

ความรู้ต่างๆเกี่ยวกับการดูแลรักษาสุขภาพอนามัย	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		$\bar{X}$	S. D.	ความหมาย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
17. ผลดีของการรับประทานอาหารเช้า	79	20.5	131	34.0	101	26.2	46	11.9	23	6.0	3.518	1.129	มีความรู้มาก
18. ประโยชน์ของการรับประทานผักสีเขียว ดับ ไข่ และนมสด	123	31.9	147	38.2	72	18.7	33	8.6	6	1.6	3.913	0.998	มีความรู้มาก
19. ความรู้ในการลดปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคหัวใจ	64	16.6	129	33.5	129	31.2	120	14.0	54	14.0	3.466	1.038	มีความรู้มาก
20. คุณสมบัติของกรดไขมันไม่อิ่มตัวประเภทโอเมกา-3 ที่มักพบในปลาต่างๆ เช่น ปลากะพง ปลาเก๋า ปลาทูน่า เป็นต้น	47	12.2	81	21.0	135	35.1	87	22.6	31	8.1	3.068	1.122	มีความรู้ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยความรู้											3.445	0.600	มีความรู้มาก

จากตารางที่ 26 ผู้อ่านนิตยสารสตรีมีความรู้เกี่ยวกับการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยอยู่ในระดับปานกลาง – มาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของความรู้โดยรวม = 3.45 อยู่ในเกณฑ์ที่มีความรู้มาก สำหรับเรื่องที่ผู้อ่านมีความรู้มาก ได้แก่ ผลเสียของบุหรี่ อันตรายของรังสี UV-B ผลิตภัณฑ์ที่มีค่า SPF 15 ประโยชน์ของแคลเซียม การดูแลรักษาผิวหนังเมื่อมีสิวและริ้วรอย การบำรุงรักษาผิวพรรณให้เปล่งปลั่งสดใส ปัญหาไขมันส่วนเกินใต้ผิวหนัง การลดปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคหัวใจ ตลอดจนโภชนาการที่ดีและเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ

ตารางที่ 27 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการนำความรู้เกี่ยวกับการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยที่ได้รับจากการอ่านนิตยสารสตรีไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสุขภาพอนามัยของตนเอง

พฤติกรรมดูแลสุขภาพอนามัย	ปฏิบัติเป็นประจำ		ปฏิบัติบ่อยๆครั้ง		ปฏิบัติในบางครั้ง		ไม่ค่อยปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติเลย		$\bar{X}$	S. D.	ความหมาย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
พฤติกรรมสุขภาพ/พฤติกรรมป้องกันโรค													
1. ท่านงดสูบบุหรี่เพื่อลดอัตราเสี่ยงของการเป็นโรคมะเร็ง	225	58.4	30	7.8	24	6.2	23	6.0	72	18.7	3.837	1.620	ปฏิบัติบ่อยๆครั้ง
2. ท่านทาครีมกันแดดเพื่อปกป้องผิวจากรังสี UV อันเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดมะเร็งผิวหนัง	133	34.5	76	19.7	98	25.5	37	9.6	38	9.9	3.599	1.316	ปฏิบัติบ่อยๆครั้ง
3. ท่านดื่มนมสดที่มีแคลเซียมสูงเพื่อป้องกันภาวะโรคกระดูกพรุน	86	22.3	103	26.8	126	32.7	44	11.4	21	5.5	3.497	1.127	ปฏิบัติบ่อยๆครั้ง
4. ท่านใช้ผลิตภัณฑ์เพื่อบำรุงรักษารากผมและเส้นผมให้แข็งแรงและสวยงามอยู่เสมอ	89	23.1	110	28.6	119	30.9	44	11.4	19	4.9	3.541	1.118	ปฏิบัติบ่อยๆครั้ง
5. ท่านออกกำลังกายด้วยการยกน้ำหนักเพื่อเสริมสร้างกล้ามเนื้อและมวลกระดูกให้หนาแน่นขึ้น	26	6.8	69	17.9	109	28.3	104	27.0	74	19.2	2.657	1.177	ปฏิบัติบ้างในบางครั้ง
6. ท่านออกกำลังกายเพื่อให้หัวใจแข็งแรงและช่วยให้ระบบการหมุนเวียนโลหิตดีขึ้น	46	11.9	89	23.1	146	37.9	73	19.0	28	7.3	3.136	1.088	ปฏิบัติบ้างในบางครั้ง

ตารางที่ 27 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการนำความรู้เกี่ยวกับการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยที่ได้รับจากการอ่านนิตยสารสตรีไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสุขภาพอนามัยของตนเอง (ต่อ)

พฤติกรรมดูแลรักษาสุขภาพอนามัย	ปฏิบัติเป็นประจำ		ปฏิบัติบ่อยๆครั้ง		ปฏิบัติในบางครั้ง		ไม่ค่อยปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติเลย		$\bar{X}$	S. D.	ความหมาย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
7. ท่านหลีกเลี่ยงอาหารที่มีคอเลสเตอรอลสูงเพื่อป้องกันภาวะไขมันในเลือดสูงซึ่งเป็นสาเหตุของโรคหลอดเลือดหัวใจอุดตัน	69	17.9	81	21.0	155	40.3	55	14.3	24	6.2	3.302	1.111	ปฏิบัติบ้างในบางครั้ง
8. ท่านดื่มเครื่องดื่มที่จัดว่าเป็นผลดีต่อสุขภาพแทนการดื่มชา/กาแฟ	83	21.6	121	31.4	96	24.9	57	14.8	26	6.8	3.465	1.179	ปฏิบัติบ่อยๆครั้ง
พฤติกรรมเมื่อเจ็บป่วย													
9. ท่านรักษาสิว ฝ้า และชลอการเกิดริ้วรอยแห่งวัยด้วยการใช้ยาหรือผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมพิเศษในการรักษาอาการดังกล่าว	97	25.2	86	22.3	119	30.9	52	13.5	30	7.8	3.438	1.223	ปฏิบัติบ่อยๆครั้ง
10. ท่านหมั่นออกกำลังกายและทาครีมเพื่อกำจัดผิวฟองน้ำซึ่งเกิดจากการสะสมไขมันใต้ผิวหนัง	32	8.3	66	17.1	134	34.8	91	23.6	57	14.8	2.803	1.147	ปฏิบัติบ้างในบางครั้ง
11. เมื่อท่านรู้สึกว่ามีอาการผดผื่นของร่างกาย ท่านไปพบและปรึกษาแพทย์ทันที	58	15.1	67	17.4	136	35.3	84	21.8	36	9.4	3.071	1.176	ปฏิบัติบ้างในบางครั้ง
12. ท่านใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมของ SPF 15 เพื่อรักษาผิวหนังที่มีปัญหาจากการเกิดกระ หรือฝ้า	104	27.0	75	19.5	89	23.1	66	17.1	50	13.0	3.305	1.372	ปฏิบัติบ้างในบางครั้ง

ตารางที่ 27 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการนำความรู้เกี่ยวกับการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยที่ได้รับจากการอ่านนิตยสารสตรีไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสุขภาพอนามัยของตนเอง (ต่อ)

พฤติกรรมดูแลรักษาสุขภาพอนามัย	ปฏิบัติเป็นประจำ		ปฏิบัติบ่อยๆครั้ง		ปฏิบัติในบางครั้ง		ไม่ค่อยปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติเลย		$\bar{X}$	S. D.	ความหมาย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
13. ท่านรับประทานกระเทียมหรือสารสกัดจากกระเทียมอยู่เสมอเพื่อลดระดับคอเลสเตอรอลในเลือด	29	7.5	78	20.3	113	29.4	73	19.0	89	23.1	2.699	1.243	ปฏิบัติบ้างในบางครั้ง
14. ท่านรักษารูปร่างด้วยการใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมของไลโคซานซึ่งเป็นสารโพลีเมอร์ที่ช่วยดักไขมันส่วนเกินไม่ให้เกิดการสะสม	17	4.4	44	11.4	88	22.9	95	24.7	137	35.6	2.236	1.184	ไม่ค่อยปฏิบัติ
15. เมื่อมีอาการท้องผูกท่านใช้น้ำมันมะกอกซึ่งมีคุณสมบัติเป็นยาระบายอ่อนๆช่วยบรรเทาอาการ	9	2.3	33	8.6	49	12.7	99	25.7	192	49.9	1.869	1.084	ไม่ค่อยปฏิบัติ
พฤติกรรมต่างๆไปซึ่งสอดคล้องกับความเชื่อเกี่ยวกับสุขภาพ													
16. ท่านทาครีมบำรุงผิวที่มีส่วนผสมของวิตามินอีเพื่อให้ผิวพรรณสดใสและเปล่งปลั่งอยู่เสมอ	104	27.0	90	23.4	106	27.5	52	13.5	32	8.3	3.474	1.251	ปฏิบัติบ่อยๆครั้ง
17. ท่านใช้ผลิตภัณฑ์บำรุงผิวที่มีส่วนผสมของคอลลาเจน (Collagen) และอีลาสติน (Elastine) ซึ่งจะช่วยให้ผิวกระชับและเนียนขึ้น	54	14.0	73	19.0	114	24.6	70	18.2	71	18.4	2.919	1.297	ปฏิบัติบ้างในบางครั้ง
18. ท่านรับประทานอาหารเช้าเพื่อผลดีต่อสุขภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจ	142	36.9	84	21.8	91	23.6	47	12.2	18	4.7	3.746	1.211	ปฏิบัติบ่อยๆครั้ง

ตารางที่ 27 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการนำความรู้เกี่ยวกับการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยที่ได้รับจากการอ่านนิตยสารสตรีไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสุขภาพอนามัยของตนเอง (ต่อ)

พฤติกรรมกรรมการดูแลรักษาสุขภาพอนามัย	ปฏิบัติเป็นประจำ		ปฏิบัติบ่อยๆครั้ง		ปฏิบัติในบางครั้ง		ไม่ค่อยปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติเลย		$\bar{X}$	S. D.	ความหมาย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
19. ท่านรับประทานผักสีเขียว ตับ ไข่และนมสดซึ่งจะช่วยเพิ่มจำนวนของเม็ดเลือดแดงและระดับฮีโมโกลบินในเลือดได้	140	36.4	122	31.7	77	20.0	36	7.8	13	3.4	3.906	1.088	ปฏิบัติบ่อยๆครั้ง
20. ท่านงดสูบบุหรี่ ควบคุมระดับคอเลสเตอรอล และความดันโลหิตเพื่อลดปัจจัยเสี่ยงต่อการเป็นโรคหัวใจ	204	53.0	52	13.5	35	9.1	29	7.5	50	13.0	3.895	1.473	ปฏิบัติบ่อยๆครั้ง
21. ท่านรับประทานอาหารประเภทปลาเพื่อให้ได้รับกรดไขมันไม่อิ่มตัวประเภทโอเมกา-3 ซึ่งจะช่วยบำรุงหัวใจและหลอดเลือด รวมทั้งสามารถลดอัตราเสี่ยงของการเป็นโรคหัวใจและโรคร้ายอื่นๆด้วย	114	29.6	104	27.0	92	23.9	43	11.2	36	7.8	3.598	1.239	ปฏิบัติบ่อยๆครั้ง
ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมสุขภาพ											3.352	0.718	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมเมื่อเจ็บป่วย											2.761	0.790	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมทั่วไปซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบความเชื่อเกี่ยวกับสุขภาพ											3.555	0.853	สูง

จากตารางที่ 27 พบว่าพฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยที่จัดว่าอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ได้แก่ การงดสูบบุหรี่ การรับประทานอาหารเช้า การรับประทานอาหารเช้าที่จะช่วยเพิ่มจำนวนเม็ดเลือดแดงและระดับฮีโมโกลบิน และการควบคุมระดับคอเลสเตอรอล ส่วนพฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ ได้แก่ การบรรเทาอาการท้องผูกด้วยน้ำมันมะกอก การใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมของโคโคซานในการรักษารูปร่าง และการออกกำลังกายด้วยการยกน้ำหนักเพื่อเสริมสร้างกล้ามเนื้อและมวลกระดูก ส่วนพฤติกรรมอื่นๆมีค่าเฉลี่ยที่จัดว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้อ่านนิตยสารสตรีทั้ง 4 ฉบับ อาจกล่าวโดยภาพรวมได้ว่า คุณลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่างจากการสำรวจความคิดเห็นของผู้อ่านในงานวิจัยนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 20-29 ปี สถานภาพโสด การศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า และส่วนใหญ่จะยังเป็นนักศึกษา รองลงมาเป็นพนักงานบริษัทหรือลูกจ้าง มีรายได้ในระดับ 5,000 – 10,000 บาทต่อเดือน

เนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสนใจมากที่สุด คือ คอลัมน์เกี่ยวกับผู้หญิง แฟชั่น และความงาม รองลงมา คือ คอลัมน์สัมภาษณ์ สังคมและบุคคลทั่วไป อันดับที่สาม คือ นวนิยาย/เรื่องแปล/เรื่องสั้น ส่วนเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและการดูแลรักษาร่างกายนั้นผู้อ่านให้ความสนใจเป็นอันดับที่สี่ สำหรับความคิดเห็นที่มีต่อเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยนั้น ผู้อ่านร้อยละ 49.6 คิดว่าเนื้อหาที่น่าสนใจมักเป็นเรื่องของการดูแลสุขภาพอนามัยและความงามของสตรี รองลงมามีความคิดเห็นว่ามักเป็นเรื่องของการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยของตนเองโดยวิธีง่ายๆ นอกจากนี้พบว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชายมีค่าเฉลี่ยความรู้เท่ากับ 3.52 ซึ่งจัดอยู่ในเกณฑ์ที่มีความรู้มาก ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างเพศชายมีค่าเฉลี่ยความรู้อยู่ในระดับปานกลาง คือ 3.18 เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยโดยรวมของความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยที่ได้รับจากการอ่านนิตยสารสตรีแล้วจัดว่าอยู่ในเกณฑ์ที่มีความรู้มาก คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 46.8 เห็นว่าเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยในนิตยสารสตรีมีประโยชน์มาก โดยมีค่าเฉลี่ยของการรับรู้สาระประโยชน์เท่ากับ 3.23 ซึ่งจัดว่าอยู่ในระดับปานกลางแต่ค่อนข้างไปทางระดับสูง นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังเห็นว่าสาระประโยชน์ดังกล่าวที่ได้รับจากการอ่านนิตยสารสตรีสามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อสุขภาพอนามัยของตนเองได้มากถึงร้อยละ 57.4 หรือมีค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมสุขภาพเท่ากับ 3.35 ซึ่งจัดว่าอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างมากคือปฏิบัติบ้างในบางครั้ง ส่วนค่าเฉลี่ยพฤติกรรมทั่วไปซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบความเชื่อเกี่ยวกับสุขภาพเท่ากับ 3.56 นั้นจัดว่าอยู่ใน

ระดับมากหรือปฏิบัติบ่อยๆครั้ง หากจะพิจารณาค่าเฉลี่ยของความรู้กับพฤติกรรมในบางข้อ พบว่ามีความสัมพันธ์กันในทางบวก เช่น ค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับผลเสียของการสูบบุหรี่กับค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมสุขภาพในการงดสูบบุหรี่จัดอยู่ในระดับสูงและมีค่าใกล้เคียงกันมาก หรือความสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ของการรับประทานอาหารเข้ากับค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมในการรับประทานอาหารเข้าที่อยู่ในเกณฑ์ดีเช่นเดียวกัน เป็นต้น